

ILO Gözlem: COVID-19 ve Çalışma Yaşamı. 8. Baskı Güncellenmiş tahminler ve analiz

27 Ekim 2021

Ana mesajlar

İşgücü piyasasında son gelişmeler

İşyerine dönüş ve aşılama: Düşük ve orta gelirli ülkelerde yavaş ilerleme kaydediliyor

Aşılamada kaydedilen ilerleme, işgücü piyasasının toparlanmasına ilişkin kritik faktörler arasında yer alıyor. Ekim ayı başlarında, dünya genelinde tam aşılanan insanların oranı %34,5'e ulaştı – ancak **yüksek gelirli (%59,8) ve düşük gelirli (%1,6) ülkelerin tam aşılanma oranları arasında hatırı sayılır fark var. Daha yüksek aşılama oranları, işyerinde daha hafif kısıtlamalarla ilişkilendiriliyor.** Genel olarak ise, işyeri kapanışlarının hedefinde belirli alanlar ve sektörler giderek daha fazla yer alıyor.

Çalışılan saatler: Küresel toparlanma durakladı

2020 Ç4'ten itibaren çok az ilerleme kaydedilerek, dünya genelinde, **2021 yılında işgücü piyasasının küresel salgının yarattığı şoktan toparlanması durakladı.** 2021 Ç1'de %-4,5 (131 milyon tam zamanlı eşdeğer (TZE) iş kaybı), Ç2'de %-4,8 (140 milyon TZE iş kaybı) ve Ç3'te %-4,7 (137 milyon TZE iş kaybı) ile, 2021 yılında dünya genelinde çalışma saatlerinin, 2019 Ç4'te ulaşılan düzeyin oldukça altında kalacağı tahmin ediliyor. Diğer taraftan, bu genel tablo **ülkeler arasındaki büyük uçurumu** maskeliyor. 2021 yılında yüksek ve üst-orta gelirli ülkelerde çalışma saatleri toparlanma eğilimindeyken, alt-orta ve düşük gelirli ülkeler ise büyük kayıplara uğramaya devam etti.

Verimlilik ve işletmeler: COVID-19'un yarattığı orantısız sarsıntı

Daha düşük verimli işletmeler ve daha düşük gelirli işçiler küresel salgından orantısız biçimde zarar görürken, **2020 yılında küresel işgücü verimliliği (çalışma saati başına üretilen çıktı) uzun dönemli ortalamasının iki katından daha fazla arttı. 2021 yılında ise küresel işgücü verimliliği artışı önemli düzeyde yavaşladı;** düşük ve alt-orta gelirli ülkelerde negatif büyüme gerçekleşti. Bunun sonucunda ise, **gelişmekte olan ve gelişmiş ekonomiler arasındaki "verimlilik açığı" daha da büyüdü.** 2020 yılında, yüksek gelirli ülkelerdeki ortalama işçi, düşük gelirli ülkelerdeki ortalama işçiye göre saat başına 17,5 kat daha fazla çıktı üretti. Bu uçurum, **2021'de 18,0'a yükselerek 2005 yılından beri görülen en büyük fark oldu.**

İstihdam, işsizlik ve işgücü dışında kalma:

Eşitsiz tablo

En yeni küresel tahminler ve ülke düzeyindeki veriler, **2020'de yaşanan COVID-19 krizinin istihdam üzerindeki eşitsiz etkisinin yanı sıra 2021'nin ilk yarısındaki kırılma, ve genellikle farklılaşan, toparlanma trendlerini** teyit ediyor. Birçok ülkede istihdamdaki ve işgücüne katılan insanların sayısı tam olarak toparlanabilmiş değil, "işgücü piyasası durgunluğu" ise hala önemli düzeylerde seyrediyor. **Orta gelirli ülkelerin durumu gerilerken gençler, ve özellikle genç kadınlar, daha fazla istihdam açığıyla karşı karşıya kalmaya devam ediyor.**

Canlandırma, aşılama ve istihdamda toparlanma

Canlandırma: Vazgeçilmez, ancak gelişmekte olan ülkeler aynı seçeneklerden yoksun

Mali canlandırma paketleri toparlanmayı destekleme konusunda önemli araçlar arasında yer alırken, gelişmekte olan (özellikle alt-orta gelirli) ülkelerde mali canlandırma açığı hala büyük ölçüde ele alınmamış konular arasında. Tahminlere göre, **mali canlandırmada yıllık GSYH'nin %1'i kadar artış ile, 2021 Ç1'de yıllık çalışma saatlerinde 2019 Ç4'e göre 0,3 yüzdelik puan artış sağlanabilirdi.**

Aşılama: Daha hızlı aşılama, toparlanma açısından son derece önemli

Daha yüksek aşılama oranları, daha güçlü biçimde ve daha hızlı toparlanan işgücü piyasalarıyla da ilişkilendiriliyor. **Tahminlere göre, 2021 Ç2'de küresel işgücü piyasalarına, tam aşılana her 14 kişi başına 1 TZE iş eklendi.** Bu durum, gelişmekte olan ülkelerde yavaş aşılama uygulamasının işgücü piyasasının toparlanmasını geciktirerek ülkeler arasındaki uçurumu daha da derinleştirdiğine işaret ediyor.

2021'in geri kalanına yönelik umutlar: Zayıf ve belirsiz

2021 yılının geri kalanında işgücü piyasalarında toparlanmaya yönelik umutlar zayıf ve belirsiz olmaya devam ediyor. 2021 yılında bugüne kadar durgun seyreden toparlanmayı yansıtacak biçimde, **2021'ye yönelik öngörülen çalışma sürelerinde aşağı yönde önemli düzeltmeler yapıldı.** Bu revizyon, ILO'nun Haziran 2021'de %-3,5 (-100 milyon TZE) tahminine kıyasla büyük fark arz ediyor. Güncellenen tahminlere göre, 2021'de dünya genelinde toplam çalışma saati, küresel salgın öncesine göre (2019 Ç4) **%-4,3 (-125 milyon TZE)** anlamına gelecek. Aşılama, 2021'de işgücü piyasasında elde edilecek olası sonuçları şekillendiren temel faktörler arasında yer almaya devam ediyor. 2021 Ç4'te aşılamanın dünya genelinde eşit dağıtıldığı varsayılan

“adil aşılama” senaryosu gerçekleşirse, düşük ve alt-orta gelirli ülkeler Ç4'te çalışma süresi kayıplarını önemli düzeyde azaltabilir: Böylece düşük ve alt-orta gelirli ülkelerde çalışılan saatler sırasıyla 2,0 ve 1,2 yüzdelik puan artabilir.

Geleceğe bakış

Küresel ekonomik büyüme her ne kadar kaldığı yerden devam etse de, çalışma sürelerinin genel toparlanması güncel olarak **küresel salgın öncesindeki düzeylerin oldukça altında seyretmekle birlikte, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında “büyük uçurum” oluşturuyor.** Düşük ve alt-orta gelirli ülkelerde mali kısıtlar ve aşılama kaydedilen yavaş ilerleme, borç sıkıntısı ve küresel tedarik zincirindeki darboğazlar gibi ilave kayıp riskleriyle birleşerek toparlanmayı engelliyor. **İnsan merkezli toparlanmaya giden yol ise mali ve teknik desteği de içeren küresel eylemlerden geçiyor.** Bu bağlamda, IMF tarafından yakın tarihte, şimdiye kadarki en büyük tutar olan 650 milyar ABD doları değerinde özel çekme hakkı tahsisi büyük bir fırsat sunuyor. Küresel çabaları harekete geçirmek ve kolaylaştırmak amacıyla, ILO, Üye Devletler arasındaki ulusal üçlü diyalogları destekleyerek çok taraflı kuruluşlar ve diğer kilit aktörlerin yer aldığı büyük bir uluslararası politika forumu düzenleyecek.